

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoE/3/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8523200030
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8523200030.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členiek senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a JUDr. Elišky Wagshalovej v exekučnej veci oprávneného: A. G., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom E. J. č. XXX, XXX XX E. J., proti povinnej: K. G., narodená XX.XX.XXXX, bytom E. J. č. XXX, XXX XX E. J., t. č. J. 1, XXX XX D., za účasti maloletého dieťaťa: W. G., narodený XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny S. J., v konaní o výkon rozhodnutia o úprave styku, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4Em/1/2023-101 zo dňa 13.02.2023, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje uznesenie.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Oprávnený sa podaným návrhom domáhal výkonu rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 4P/94/2020 z 8.3.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 24CoP/59/2022 a 24CoP/60/2022 zo dňa 10.11.2022, a to v časti úpravy styku s maloletým dieťaťom.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Stará Ľubovňa ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým uznesením rozhodol, cit.:

„I. Súd návrh otca na nariadenie výkonu rozhodnutia rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4P/94/2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 24CoP/59/2022 - 1213 a 24CoP/60/2022 z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

3. Rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 370 ods. 1, § 372, § 376 ods. 1, 2; § 380 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj ako „CMP“), § 3 ods. 1,2 a 4 vyhlášky č. 207/2016 Z. z.

4. Súd konštatoval, že účelom konania o výkone súdneho rozhodnutia vo veciach maloletých detí nie je to, aby súd automaticky siahal k donucovacím prostriedkom za nedodržiavanie styku podľa súdneho rozhodnutia. K týmto prostriedkom súd pristúpi až vtedy, ak sa skutočne povinná osoba nepodrobuje súdnemu rozhodnutiu a neexistujú vážne ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa nemôže rozhodnutiu podrobiť. Účelom konania o výkon rozhodnutia vo veciach maloletých nie je sankcionovanie

povinnosti osoby za nedodržanie súdneho rozhodnutia v minulosti, keďže súd vychádza zo skutkového stavu rozhodujúceho v čase vydania rozhodnutia. Za ospravedlniteľné dôvody nepodrobenia sa, súdy považujú napríklad kalamitu, nepriaznivú dopravnú situáciu, nepredvídateľnú chorobu dieťaťa či povinného rodiča, výnimočne pracovné povinnosti povinného rodiča.

5. Súd mal za preukázané, že od podania návrhu sa kontakt otca s dieťaťom riadne zrealizoval. Kontakt neprebehol iba v dňoch 30.12.2022 - 01.01.2023 a to z dôvodu choroby dieťaťa, o čom matka predložila potvrdenie Ambulantnej pohotovostnej služby zo dňa 28.12.2022. Takisto kontakt neprebehol v dňoch od 19.01. do 20.01.2023, z dôvodu objednaného lekárskeho vyšetrenia dieťaťa, matka však poskytla náhradný termín v dňoch 20.01. až 21.01.2023. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh otca na výkon rozhodnutia nie je dôvodný. Vo všeobecnosti platí, že návrh na výkon rozhodnutia súd zamietne vtedy, ak nedôjde k porušeniu povinnosti uložených rozhodnutím súdu alebo k jej porušeniu došlo z objektívnych dôvodov. V danom prípade došlo k porušeniu povinnosti zo strany matky z objektívnych dôvodov. Je povinnosťou matky pripraviť dieťa na styk a povinnosťou otca ho riadne prevziať a následne opäť odovzdať matke. Súdom uloženú povinnosť nemožno považovať za absolútne zabezpečenie poslušnosti. Je možné dať za pravdu matke, že realizovanie výkonu rozhodnutia v tomto prípade by nebolo v záujme mal. dieťaťa aj s ohľadom na jeho zdravie (teploty, zábaly, vek dieťaťa X roky).

6. Sám otec potvrdil, že nasledujúci termín prebehol riadne a bezproblémovo i keď nie ideálne, ale predsa je vidieť, že rodičia sú schopní poskytnúť si aj náhradný termín. Trvanie na výkone rozhodnutia len preto, aby sa do budúcnosti nezopakovala podobná situácia nemožno v žiadnom prípade akceptovať, výkon rozhodnutia neplní preventívnu funkciu predchádzania porušovania súdneho rozhodnutia. Nezrealizovanie styku v rozsudkom vymedzenom čase z dôvodu preukázanej choroby dieťaťa, nie je dôvod na nariadenie výkonu rozhodnutia. Tu súd poukázal, že matka mohla odovzdať dieťa aj pri bežnej chorobe s potrebnými liekmi. Realizovať styk otca s dieťaťom je možný nielen rešpektovaním samotného súdneho rozhodnutia, ale aj vzájomnou toleranciou a komunikáciou rodičov, najmä v prípade pracovnej zaneprázdnenosti rodiča, rôznych nepredvídaných situácií, choroby dieťaťa, teda dôvody, pre ktoré sa styk nemôže logicky realizovať v presne určené dni. Úlohou konania o výkon rozhodnutia nie je riešiť spory medzi rodičmi, ale výchovne pôsobiť na rodičov na vytvorenie priaznivých podmienok nevyhnutných pre zdravý fyzický a psychický vývoj mal. dieťaťa, a to bez ohľadu na existenciu akýchkoľvek rozporov medzi rodičmi. Vzhľadom na skutočnosť, že styk s mal. synom riadne prebieha, uskutočňuje sa v zmysle rozsudku, čo potvrdil sám otec, matka aj kolízny opatrovník, súd zamietol návrh ako nedôvodný. Bezpečná vzťahová väzba (primárna k matke a sekundárna k otcovi), ktorá sa vytvorila v rannom veku u mal. dieťaťa sa s jeho pribúdajúcim vekom mala stať jeho tzv. životnou kotvou v náročných životných situáciách. Obidvaja rodičia (možno nevedomky) od rozvodu svojho manželstva ničia túto životnú kotvu u svojho vlastného dieťaťa. Rodičia, zdá sa, nezvládli tzv. psychorozvod (citové, sociálne a materiálne odpútanie od bývalého partnera), nestali sa „cudzími ľuďmi“, ktorí si už nerobia schválnosti a vychovávajú dieťa k prirodzenej úcte k druhému rodičovi a nemanipulujú s citovými vzťahmi dieťaťa. V tejto súvislosti súd dáva na zváženie otcovi, resp. rodičom, obrátenie sa na psychologické poradenstvo ohľadom zvládania následkov rozvodu.

III. Obsah odvolania a vyjadrení

7. Proti výroku I. uznesenia súdu prvej inštancie podal otec odvolanie, v ktorom navrhol, aby odvolací súd vyzval povinnú, aby sa rozhodnutiu súdu podrobila a upozornil ju na následky neplnenia povinností ustanovených v rozhodnutí. Jeho záujmom je, aby rozhodnutie súdu viedlo k náprave matky, ktorá opakovane porušovala rozhodnutia súdov. Zároveň sa domáha výkonu svojich rodičovských povinností, ku ktorým patrí aj starostlivosť o dieťa v čase jeho zhoršeného zdravotného stavu, čo mu matka neumožňuje. Ako príklad uviedol urologické vyšetrenie mal. W., ktoré chcel so synom absolvovať, ale matka mu to neumožnila, hoci v tom čase mal byť mal. W. podľa súdneho rozhodnutia s ním. Týmto konaním porušila právoplatné súdne rozhodnutia. Matka nerešpektuje súdnu autoritu aj tým, že sa nedostavila na súdne pojednávanie dňa 24.01.2023, napriek vykázanému doručeniu predvolania. Má výhrady voči konajúcej sudkyňi, pretože ju nepovažuje v tomto konaní za nestrannú, keďže ho pod tlakom prinútila vziať návrh v inom konaní o nariadenie výkonu rozhodnutia späť. Podľa jeho názoru súd neštandardným spôsobom doručoval matke predvolanie na pojednávanie, keď o doručenie požiadal mesto D. ako zriaďovateľa materskej školy, v ktorej je matka zamestnaná. Má výhrady aj voči správe

ÚPSVaR D., ktorá preberá len tvrdenia matky a nie je z nej zrejmé, či zamestnanec ÚPSVaR vykonal šetrenie osobne alebo len telefonicky. Poukázal na skutočnosť, že v deň 28.12.2022 mal. W. absolvoval preventívnu prehliadku u zubnej lekárky, pričom v ten deň už bol chorý. Prekvapuje ho, že súd nevidí správanie matky tak, ako ho vidí on, teda, že matka sa celý čas snaží vytesniť ho z W. života. Ani súd ani kolízny opatrovník túto snahu matky nezohľadňujú a tým nekonajú v najlepšom záujme dieťaťa. Návrh na rozvod manželstva, ktorý podával on, vníma s odstupom času ako správne rozhodnutie, nie je z toho frustrovaný a nepotrebuje absolvovať psychologické poradenstvo, skôr by ho odporúčal matke. Podotýka, že sa rozviedol s matkou dieťaťa a nie s maloletým dieťaťom a nedovolí, aby ho matka vymazala z W. života. Matka dieťaťa si je vedomá, že má nový vzťah a mal. W. má s jeho novou priateľkou dobrý vzťah. K odvolaniu pripojil elektronickú komunikáciu medzi rodičmi, uznesenie OS Stará Ľubovňa 4Em/1/2022 z 24.1.2023, uznesenie OS Stará Ľubovňa 5Em/1/2022 z 16.12.2022, úradný záznam z 3.1.2023, zápisnicu z pojednávania dňa 24.1.2023.

8. Kolízny opatrovník vo vyjadrení uviedol, že sa s odvolaním otca oboznámil a zotrváva na svojich doterajších vyjadreniach.

9. Matka vo vyjadrení uviedla, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne a navrhuje, aby odvolací súd toto rozhodnutie potvrdil. Styk dieťaťa s otcom prebieha podľa súdneho rozhodnutia, ak niekedy nedošlo k jeho realizácii, vždy to bolo z dôvodov na strane dieťaťa, otec bol vopred upovedomený, napriek tomu podal trestné oznámenie, ktoré polícia zamietla. Podotýka, že styk dieťaťa s otcom bol vždy náročný, otec dieťa nemotivuje, aby W. k nemu šiel prirodzene, napriek tomu sa vždy snažila dieťa na styk s otcom pripraviť. Nastávajú situácie, že dieťa pri návrate k matke sa schováva za otca, pretože otec mu povedal, že sa má proti matke brániť. Súdne zásielky na novej adrese v D. si preberá včas, raz nastala situácia, že predvolanie na pojednávanie doručili po termíne konania. Otec všetky svoje aktivity smeruje proti nej, sťažuje jej pokojný život s mal. dieťaťom, označuje ju za neschopnú matku, dokonca v tomto zmysle adresoval list jej terajšiemu zamestnávateľovi. Toto otcovo správanie vyplýva z toho, že je pod vplyvom svojej matky. V konaniach pred Metropolitným tribunálom v D. aj pred Okresným súdom Stará Ľubovňa absolvovali množstvo psychologických vyšetrení, ktorých výsledkom je, že otec by sa mal podrobiť psychologickému poradenstvu. Čo sa týka otcovej priateľky, o nej sa dozvedela od syna, ale nepovažuje za vhodné, aby sa mal. W. stretával s rodičmi otcovej súčasnej priateľky, ktorá nemusí byť jeho poslednou, otec by mal budovať vzťah so synom nielen v teoretickej, ale aj praktickej rovine a nezaťažovať ho stretnutiami s rodičmi svojej priateľky. Ak otec tento svoj postoj nezmení, bude iniciovať konanie o zákaze styku maloletého s rodičmi otcovej priateľky. Otec opomenul skutočnosť, že W. má len tri roky a jeho psychika je veľmi citlivá. W. sa má za odmenu brániť voči matke, ktorú má nazývať „kubajoska“. Pýta sa, ako má veriť, že stretnutia s otcom sú v najlepšom záujme dieťaťa, keď nahovára syna, aby ušiel od mamky k nemu. Otec od 1.4.2023 je v pracovnom pomere, čo mu bráni vyzdvihnúť syna v čase určenom súdom, ale návrh matky, aby aj s ohľadom na materskú školu maloletého si syna preberal od piatka do nedele, odmietol. Komunikácia medzi rodičmi je komplikovaná, prebieha takmer výlučne písomne formou krátkych textových správ, čo následne otec využíva proti matke.

10. Otec k vyjadreniu matky v podstate zopakoval svoju predchádzajúcu argumentáciu, tvrdenia matky odmietol ako nepravdivé a účelové s úmyslom vykresliť ho ako druhoradého rodiča. Preberanie a odovzdávanie dieťaťa je náročné len pre matku, nie pre maloletého, W. s ním chce tráviť čas aj nad rámec súdom určeného styku, čo matka striktnie odmieta. Nepovažuje za vhodné, aby matka s maloletým synom preberala otcov vzťah. Nikdy synovi nepovedal, že sa má brániť, keď príde matka, toto jej tvrdenie je nepodložené. Čo sa týka listu jej zamestnávateľovi, netýkal sa osoby matky, týkal sa nástupu syna do materskej školy. Výraz „kubajoska“ súvisí s tým, že sa v ich dedine používa na odlíšenie rodiny matky od iných rodín rovnakého mena a nemá negatívnu konotáciu. Odmieta matkino tvrdenie, že navádza syna, aby od nej ušiel, ale poznamenáva, že ak matka nezmení svoje správanie voči synovi, v budúcnosti sa to môže stať. K vyjadreniu pripojil uznesenia OS Stará Ľubovňa, sp. zn. 4P/55/2021 z 22.6.2021 a 2P/93/2021 z 7.3.2022.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

11. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle ust. § 34 CSP, v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP, preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených

v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, pričom dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je vecne správne.

12. Podľa poslednej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností otec je oprávnený stretávať sa s mal. W. každý páry týždeň kalendárneho roka v čase od piatka od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod., s tým, že matka je povinná maloletého na styk riadne pripraviť a v čase začatia styku maloletého odovzdať otcovi v mieste bydliska otca a po skončení styku je matka povinná maloletého od otca prevziať v mieste bydliska otca a každý nepárny týždeň kalendárneho roka v čase od štvrtka od 08.00 hod. do piatka do 18.00 hod., s tým, že matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a v čase začatia styku odovzdať v mieste bydliska matky a po skončení styku je otec povinný odovzdať maloletého matke v mieste bydliska matky.

13. Podľa § 376 ods. 1 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

14. Z obsahu preskúmaného spisu vyplynulo, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, o maloletého W. sa osobne stará matka, pričom vzťahy medzi rodičmi sú konfliktné. Podľa zistení súdu prvej inštancie si matka dobrovoľne plní svoje povinnosti, preto nebolo dôvodné nariadiť výkon rozhodnutia. Zo samotného odvolania ani z ďalších podaní odvolací súd nezistil, v čom spočíva nerešpektovanie úpravy styku dieťaťa s otcom zo strany matky v takej intenzite, ktorá by odôvodňovala nariadenie výkonu rozhodnutia. Aj z pohľadu odvolacieho súdu je ospravedliteľným dôvodom, ak k realizácii jednotlivého styku nedošlo v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu dieťaťa, zvlášť ak je matka ochotná poskytnúť otcovi náhradný termín. Odvolaciemu súdu sa niektoré tvrdenia otca javia rozporné, keď na jednej strane vytýka matke, že s chorým dieťaťom navštívila zubnú ambulanciu, na druhej strane jej vytýka, že s ním šla na preventívnu zubnú prehliadku neskoro. Tvrdenie otca, že matka sa snaží vymazať ho zo života maloletého, nezodpovedá skutočnému stavu, keďže stretávanie so synom sa naďalej realizuje, čo otec nepoprel. Ak chce otec rozšíriť úpravu styku oproti aktuálnej, môže to urobiť prostredníctvom nového návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností.

15. Oprávnený v rámci podaného odvolania argumentačne nevyvrátil zistenia súdu prvej inštancie, preto odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP. Odvolací súd apeluje na rodičov, aby dobrovoľne plnili všetky svoje povinnosti, ku ktorým ich zaväzuje zákon, resp. súdne rozhodnutie.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).